

Zondagmiddag 9 april 2006

Vader, Ik vertrouw mijn geest aan U toe!

- 7de kruiswoord

Bijbellezing: Ps. 31:1-9, Lukas 23 : 44 - 49

Tekst: Lukas 23 : 46

Veel ouders zingen een slaapliedje voor hun kinderen. Wij kennen allemaal het slaapliedje: ik ga slapen, ik ben moe... Een oud en vertrouwd liedje. Het geeft een kind rust.

Zou u dat heel erg vinden als ik zou zeggen dat Jezus ook zo een liedje zong? Een slaaplied? Voor zijn dood?

Het klinkt misschien oneerbiedig, en toch is het waar. Alleen, ging het verder en dieper.

Achtergrond

Jezus heeft gesproken: het is volbracht. Hij heeft alles aan het kruis gedaan wat hij moest: vergeven, mensen aan elkaar verbonden, de redding voor verloren bevestigen, dorst hebben, verlaten zijn...

Wat moet hij nu nog meer doen? Alles is voltooid. Blijft er dan nog wat over?

Ja, rustig en gelovigen sterven. Bewust doodgaan. Niet als slachtoffer. Hij weet wat hij wil, wat hij doet.

Zijn manier van sterven tekent jouw manier van doodgaan en van leven.

Als eerste zegt hij dan uiteindelijk weer – na een tijd - “Vader”.

Hij is er weer. Dus niet meer verlaten. Dit vertrouwen en relatie zijn terug.

En tegen Vader zegt hij: in uw handen deponeer ik mijn geest.

Dit woord betekent: toevertrouwen, in bewaring geven.

En het woord “Geest” betekent: adem, levensadem, levenskern. Alles wat de mens in beweging brengt, wat je aandrijft en bezielt, je wil, je bewustzijn, je verstand, alles waar je leven op draait.

Dit geeft hij nu in de handen van zijn vader.

Waarom doet hij dit? Wat wil hij daarmee zeggen?

Het tekent je manier van doodgaan.

Je zou kunnen zeggen dat hij bidt: Vader bescherm de uitgang van mijn leven. Mijn dood.

De vraag is waarom Jezus dit vroeg? Alles was toch volbracht?

Het was wel nodig, want de satan wilde nog op dit laatste moment de geest van Jezus grijpen. De draak (Op 12) stond klaar om zijn ziel en geest te grijpen. Juist op dit moment moest de Vader ingrijpen en hem voor zijn om de geest van Christus weg te rukken en te bewaren. Zo worden deze dan zijn laatste woorden in zijn vernedering.

En wat doet hij? Hij citeert Psalm 31.
Het is een gebed in nood. Lees Ps 31,2-4a.
En dan zegt hij in vers 6: *in uw hand beveel ik mijn geest...*
Er zijn dus vijanden met grijpende handen. Vers 16: *"Mijn tijden zijn in uw hand, red mij uit de hand van mijn vijanden en vervolgers."*
En vers 6b: *"...trouwe God, u verlost mij."*

Jezus blijft tot op het eind simpel, doorzichtig en gewoon.
Hij zegt niet wat hij zelf denkt, maar haalt de bijbel aan.
Psalm 31, 6 is een avondgebed voor Israëlieten en werd aan de kleine kindertjes geleerd. Moeder Maria heeft dit gebed dan waarschijnlijk ook aan het kleine kind Jezus geleerd. Hij groeide er dus mee op.

En hoe vaak en hoe indringend heeft hij dit niet gebeden? Als hij naar bed ging, opstond, moest gaan preken, wonderen moest doen, discussiëren met de vijandige Joden....

Nu bidt Jezus aan het eind van zijn leven zijn laatste avondgebed. Zijn avondgebedje van vroeger. Zo gelovig, zo ongecompliceerd, zo simpel, zo eenvoudig. Het avondgebedje van alle Israëlitische kindertjes op diezelfde avond in diézelfde nacht. Zo kinderlijk: *ik ga slapen, ik ben moe, Here houdt toch deze nacht, over mij getrouw de wacht."*
Het ging wel dieper, voller en meer doordacht.

Want wie had een werkdag achter de rug zoals dié van Jezus? Een dag van de brandende woede van God. De wraak van de Here?
Nu doet hij het laatste wat hij kan, asiel zoeken bij God. Een rots om bij te schuilen.
"Vader, vang mijn geest op en geef het niet over in de hand van mijn vijanden."
In zijn manier van doodgaan vroeg Jezus bewust aan God om hem in de dood vast te houden. Zijn Vader heeft ook kracht in de dood.

Het tekent je leven

Psalm 31 is geen stervenslied. Het staat midden in het volle leven. Het zijn geen woorden van iemand die doodgaat, maar van iemand die voluit leeft. De stemming van deze Psalm gaat op en neer. Het tekent een gewoon leven van iemand: klagen, dankbaar zijn, blij zijn, vertrouwen hebben, weer klagen, woede. Hij beleeft van alles.
Bovendien is David hier nog lang niet aan zijn dood toe. Hij heeft nog veel te doen voor God. Er is hier geen teken dat hij hier met zijn ene been in

het graf staat. Hij staat ergens midden op zijn levensweg, en de toekomst ligt nog wagenwijd open: voor hem niet onzeker. Hij jubelt: *"Ik wil juichen en mij verheugen over uw goedertierenheid, daar Gij acht hebt geslagen op mijn ellende, hebt geweten van de benauwdheden mijner ziel."*

Daarna heeft hij het weer moeilijk – zoals het bij ons gaat. Hij vraagt: wees mij genadig, ik ben benauwd, ik heb verdriet, ik ga kapot van de kommer en ik zucht.

Hij is niet aan het eind van zijn leven, maar midden in de moeite, de mooie van het leven en de heerlijke van zijn Godsopdracht. Er is nog veel voor God te doen. Hij wil nog verder, maar hij wil het voor God doen.

Met deze woorden wil Jezus dus zeggen dat het een psalm voor onderweg is. Het gaat over iemand die zich van zijn zwakheid bewust is, van zijn kwetsbaarheid, maar die ook vraagt om kracht van boven om de rest van zijn levensreis met de genade van God af te leggen: *"Houdt mijn ziel en mijn geest vast."*

Jezus is dus nog niet klaar zijn werk wanneer Hij dit zegt. Hij gaat wel slapen, want hij is moe, doodmoe, maar hij hoopte weer wakker te worden, straks. Zijn doodgaan is voor hem een doorgang tot het eeuwige leven.

Wanneer hij zijn geest aan zijn vader toevertrouwt, is het geen berusting. Het lijkt er wel op. Echter is het geloof, geloofsactiviteit, volle overgave aan God. Om zo verder te kunnen gaan op zijn weg.

In uw handen deponeer ik mijn geest.

En dan buigt hij zijn hoofd. Hij geeft zijn geest. Niet, "de" geest. Heel bewust overhandigt hij zijn eigen geest aan de Vader. Niemand neemt zijn leven van Hem af. Hij heeft de macht het zelf af te leggen. Hij laat zijn hoofd ook niet vallen. Hij buigt het. Hij heeft het steeds onder controle.

En zo gaat hij gewoon verder: Hemelvaart, wederkomst.

Hij weet hij heeft het recht op het eeuwige leven. Het is immers volbracht - rechtsgeldig. De Vader beschermt zijn geest, dan ligt de weg open.

Het tekent onze relaties

Onthoud, David bidt niet hier als privé persoon, maar als koning. Als leider van zijn volk.

Ja, hij bidt individueel, alleen, maar niet alleen voor zichzelf. Ook voor de hele gemeenschap. Hij roept het volk op om de Here liefde hebben.

Ja, het is een zeer persoonlijk gebed, absoluut. Het staat niet los van zichzelf. Maar hij bidt als bemiddelaar, als Hoofd van zijn kerk, zijn lichaam.

Zijn toegang tot het paradijs sluit het paradijs dan ook meteen voor anderen open.

Dit troost en bemoedigd ons: toen Jezus stierf, toen stierf hij met het gewone Psalmje van ons allemaal.

Hij stierf met het gebedje dat alle kinderen kenden: *Ik ga slapen, ik...*

En ook daarin is Hij aan ons gelijk geworden, behalve voor de zonde.

Zo komt Jezus met deze Psalm naar ons toe: **onze** Vader die in de hemelen zijt, in uw handen beveel ik mijn geest.

Toepassing

Dit gebed is niet speciaal voor sterfbedden bedoeld.

Het is een gebed voor elke dag - voor studeerkamers, werkplaatsen, leslokalen, keukens, sportvelden, sterke soldaten, zwakke mensen die op een ziekbed liggen. Om mee wakker te worden en naar bed te gaan.

Het is een gebed voor alle plekken waar gelovigen zich mee kunnen versterken God.

Hoe diep u ook misschien in de problemen zit, jij, u en wij allemaal kunnen samen met onze grote Broer Jezus Christus naar dit kindergebedje grijpen dat voor baby's en professoren, hoveniers en artsen, predikanten en huisvrouwen bedoeld is.

Daar zou u uw leven ook mee kunnen beëindigen, als uw geest helder mag zijn.

En al zou u op uw sterfbed niet meer weten wat u doet, of niet bij kennis zijn dan is het ook geen probleem. Want wie het elke dag bidt zal het door de genade ook straks bidden. De Geest zal bidden als wij niet meer kunnen. Wie het vandaag bidt, die is vandaag al blij over morgen, waar ook hij/zij wakker wordt, in de hemel.

Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen genade.

Veel mensen hebben dit gebed al gebeden.

Denk aan Stefanus: Here Jezus, ontvang mijn geest.

Denk aan Maarten Luther, die zei: hemelse vader, u hebt mij uw zoon geopenbaard en ik heb Hem verkondigd, beleden, liefgehad en vereerd als mijn dierbare zaligmaker en verlosser; in uw handen beveel ik mijn geest.

En zo slaapt ook Maarten Luther in.

Jezus vertrouwde zijn geest aan zijn vader toe.

Daarmee beloofde hij dat God zijn kinderen ook in de dood vasthoudt.

En opende hij de deur voor de vader om in je dagelijkse leven betrokken te zijn. Je op je op doorreis naar het eeuwige leven te beschermen.

En hij helpt je om samen met elkaar bij God te komen.

Amen